

AZ EGÉSZ EMBERT GYÓGYÍTÓ JÉZUS

Nagymamám szobájának falán függött Márton Lajos, az egyházi körökben ismert festőművész egyik képe. Lázrózsás, nagy párnák között fekvő beteg kisfiút ábrázol, fürtös-szőke haj, kék szemek... és láthatóan nagybeteg. Orvos hajol föléje, épp a pulzusát tapintja, és az orvos mögött Jézus sziluettje jelenik meg. A maga kicsit naiv módján nagyon mély szimbólumot fejez ki: az orvos mögött ott van Jézus, igazán ő gyógyít! Ezt az igazságot szeretnénk ma egy kicsit körüljárni.

Ennek mintegy mottójául Máté evangéliumának két sorát szeretném idézni. (Mt. 15, 30-31). Az első: Nagy tömeg jött hozzá, gyógyulást keresve. Ezt az érzést, azt hiszem, mindannyian ismerjük. Jönnek az emberek, keresik a gyógyulást. Nem is kevesen, sokszor még többen, mint amit elbírnánk. Nagy tömeg jött hozzá. Ez az érzés ismerős. A második: és mindannyian dicsérték Istent. Jézus úgy tudott gyógyítani, hogy abból Isten-dicséret, hálaadás fakadt. Hogyan érhetnénk el, hogy a gyógyulás valóban teljes legyen, hiszen ez akkor valósul meg, ha valaki eljut odáig, hogy Istent dicsérje?

Itt egyfajta szemléletváltásra is szükség van. A középkor hajnalán az első kórházak, ispotályok, egészen más jellegű intézmények voltak, mint a mai kórházak. Egyszerre voltak zárándokházak, vendégfogadók és kórházak. Ennek megfelelően egybefonódott bennük az ember három alapvető, testi, szociális-pszichés és spirituális dimenziója. (A vendégfogadóban terjednek a hírek, kapcsolatok szövődnek...) Ezek különösen a felvilágosodás után egyre inkább külön váltak. Az orvostudomány a test gyógyítására specializálódott, természettudományos alapokra helyeződött. Ma ennek legtisztább, kikristályosodott formája az, amit úgy nevezünk, evidence based medicine: alapvetően csak azt tekinti mérvadónak, ami természettudományosan megfogható és igazolható. A szűk értelemben vett szomatikus orvoslás számára kétségkívül a legbiztosabb, leginkább elirányító gondolkodásmód, amely meghaladhatja a pusztán orvosi intuíción, tapasztalaton orvoslást. Ugyanakkor csapdává is válhat, ha az orvoslás csak protokollok, bizonyított eljárások pusztán halmazává válik, a beteg egy üzem jól működő futószalagján végighaladó anyagdarabnak érezheti magát; pszichés-spirituális dimenziója, „egész”-sége eltűnik a gyógyítás folyamatából.

A régi hármasság szétvált. Szerkezetileg is, meg a fejekben is. Szemléletben is. Vegyünk például egy alkoholistát májbetegget. Borzasztó laboreredményekkel, nagyon rossz közérzettel, tünetekkel, bekerül a belgyógyászatra, és a terápia, különböző gyógyszerek, infúziók hatására jobban lesz. Leletei normalizálódnak, és a belgyógyász kipipálja, hogy gyógyultan távozott. Vagy legalábbis javult. De ez a beteg vissza fog kerülni, ha nem jut el odáig, hogy az alkohol problémájával is kell valamit kezdenie. Ez már másik szint, a pszichés szint, amit egy addiktológus tud esetleg kezelni. A beteg esetleg elmegy elvonókúrára, aztán onnan is visszaesik. Mert azt az őr, amit az élete értelmetlensége okoz — ez már a spirituális dimenzióhoz tartozik —, az addiktológián sem biztos, hogy betöltik. Az alkoholisták 90 %-a értelmetlennek érzi az életét. A gyökere az igazi gyógyulásának az, ha megtalálják ezt az értelmet.

Tehát létünknek van szomatikus, van pszichés és van spirituális dimenziója. Jézus gyógyításában azt látjuk, hogy ez a három együtt van.

Mindig fölmerül a kérdés, hogy hiteles-e a spirituális dimenzió. Nagyon sok beteggel beszélgetve, kórházi ágy mellett tapasztaltam meg azt, hogy ennek a három rétegnek a végső hordozója a spirituális dimenzió. A belső békének, annak a, mondjuk így, egészségnek a végső alapja az, hogy az ember békében tud lenni Istennel.

A napokban beszélgettem egy huszoneves lánnyal, akinek az alsó végtagján átment egy trolibusz, elütötte. Ahhoz képest, amin keresztülment, tulajdonképpen egész jól kikerült a balesetéből. A lágyrész-károsodás ugyan, amit a trolibusz okozott, azt eredményezte, hogy az egyik combján a térdétől a csípőjéig gyakorlatilag hiányzik a bőr és a bőr alatti szövet. Félvastag bőrlebenyékkel fedett, kozmetikailag nem túl szép terület maradt vissza, de ő maga továbbra is járóképes, teljesen tiszta tudatú, tenni-venni tudó valaki. Nos, ez a lány folyamatosan öngyilkossági gondolatokat forgat magában, mert életének egyetlen központja a szépsége volt. Az, hogy társaságban a fiúk utána fordulnak, miniszoknyában járhat, és a többi. Ez most mind összeomlott, eltűnt egyik pillanatról a másikra. Hiányzott az életéből a spirituális réteg, és emiatt egész léte megrendült, pedig orvosilag viszonylag egészségesnek mondható.

Utána meg lehet nézni ezt a kis könyvecskét. Ez ellenkező irányú példa, arra, hogy milyen ereje tud lenni a spirituális rétegnek. Ez a negyven-egynéhány éves asszony, aki ezt a könyvet alkotta, sclerosis multiplexben szenved, járásképtelen, nyelési zavarai vannak, és vak. Húsz éves kora óta tart a betegsége. És ezt a könyvet, ezeket a verseket, ő írta, és ő illusztrálta. Vak! Édesanyja kezébe adja a színes papírokat, kis ollócskával kivágja a formákat, és tapintással kirakosgatja. Érdemes belelapozni, mennyi ragyogás, mennyi fény van ezekben a Weöres Sándor-szerű, kedves, játékos versekben. Ez a nő a szememben sokkal egészségesebb, mint az előbb említett fiatal leány.

Jézus az egész embert látja. És minden gyógyulás meghatározója a hit, ez a spirituális réteg.

Egy hónapja operáltam egy férfiembert. Nagy darab cigány ember, nagy indulatokkal, és hogy ne az élettársát üsse meg, egy ablakba csapott bele. Elvágta az összes inát a keze dorzális oldalán. Orvosilag nem szörnyű sérülés, meg lehet gyógyulni belőle. Az élettársa elmondta, hogy ez az ember drogfüggő is, kokaint emlegetett. Szinte kezelhetetlen férfi, aki nem tud mit kezdeni az indulataival, nem tud mit kezdeni az életével. Soha nem tudott időben kontrollra jönni, semmilyen orvosi szabályt nem tartott be. Lehet, hogy meggyógyul úgy, hogy újra mozognak az ujjai. De egészséges lesz-e? Meggyógyítottam? Én azt érzem, hogy nem. Lehet, hogy valamije jobban működik. De ő maga? Meg lehet-e gyógyítani egyáltalán?

Máté evangéliumának 9. fejezete, amivel párhuzamos Lukács evangéliumában az 5. fejezet egy része, gyógyítás-sorozatot mesél el. Ezt kövessük most, hogy lássuk, hogyan gyógyít Jézus. Az első epizód a tetőn keresztül Jézus elé engedett béna ember meggyógyítása. Képzeljük el ezt a jelenetet. Ott ül Jézus egy zsúfolásig telt szobában s elkezd recsegni-ropogni a mennyezet, himbálózva megjelenik egy hordágy, és ott van előtte a beteg. Hasonlít ez ahhoz, mint amikor ügyeletben az ambulanciára behoznak valakit. Ott van előttem. Jézus nem kérdez semmit, hanem ránéz, és azt mondja: fiam, megbocsáttattak bűneid. Ha az ambulancián ezt mondanám egy betegnek, azt hiszem, engem vinnének el, vagy legalábbis nagyon csodálkozna az illető. Első hallásra furcsa, szinte bizarr Jézus első szava, még akkor is, ha

tudjuk, hogy ezzel tulajdonképpen azt mondta, hogy meggyógyulsz. Mert a zsidó gondolkodásban a betegség és a bűn szinonimák voltak. Aki beteg, az bűnös, tehát ha mentessé válik a büntől, akkor meg kell gyógyulnia. Mégis így orvosi lépésként elég furcsa, hogy egy beteghez, aki azért jön, hogy meggyógyuljon, Jézusnak ez az első szava. Megbocsáttattak bűneid. Szinte felkiálthatna az ember, hogy nem bűnökről van itt szó, én egészséget szeretnék! Ez az első epizód, ahol Jézus arra hívja fel a figyelmet, hogy van, ami sokkal fontosabb, mint az egészség. Nem az a legfontosabb, hogy járni tudj. Hanem az, hogy Isten közelében legyél. Jézus úgy lát, ahogy mi nem látunk. Olyasmit lát, amit mi orvosok nem veszünk észre. Jézusnak fontosabb a lelki megtisztulás, mint a testi egészség.

Átélttem ennek a fordítottját is. Körülbelül két hónapja operáltam egy asszonyt, akinek csukló-alagút szindróma miatt zsibbadtak az ujjai. A műtét viszonylag egyszerű, húszperces kis beavatkozás volt. Amikor utoljára jött kontrollra, és mondta, hogy meggyógyult, nem zsibbadnak már az ujjai, jól érzi magát, jól mozog a keze. Mondtam neki, milyen jó, hogy mindig olyan mosolygós tud lenni. A válasza erre ez volt: pedig ha tudná, mi van belül! Kibukott belőle, hogy ő katolikus, a férje is az, de nincsenek összeházasodva, amit még a templomban sem tudnak róluk, mert harminc évvel ezelőtt volt egy abortusza. Ezt a terhet azóta hordozza: úgy érezték, hogy ők nem méltók arra, hogy keresztény házasságot kössenek. Beszélgettem vele utána arról, hogy ettől a tehertől meg lehet szabadulni. Kerestünk egy olyan atyát az ismeretségi köréből, akihez el tudnának menni a férjével, és biztattam, hogy tegye meg ezt a következő lépést. Később küldött egy üzenetet, hogy elmentek. Az igazi gyógyulása ez volt. Sokkal nagyobb dolog történt abban a negyedórában, mint az, hogy valaki megoperálta és nem zsibbadnak az ujjai. Jézusnak fontosabb ez a fajta egészség, hogy Isten közelében tudja az embert, mint a testi egészség. Ezért mondja, hogy fiam, megbocsáttattak bűneid.

A történet folytatódik. A ház tele van teológusokkal. Ezek azonnal megbotránkoznak. Hogy mondhat ilyen! Erre válasz a látható csoda. A gyógyulás. Nem látjátok a bűnök bocsánatát, pedig a csoda az. Akkor lássatok valami anyagit, testit. Mert azt felfogjátok. Kelj fel, és járj! De a csoda már sokkal korábban megtörtént. Megtörtént már akkor, amikor az ember elindult Jézus felé a

hordágyán. Azoknak a hitében, akik odavitték. Az ő hitében, hogy elindult Jézus felé. Amikor küzdöttek, hogy kibontsák a tetőt, mert oda kell jutni, ez volt a csoda. Ez a hit volt az, ami gyógyított. Jézus szemében másodlagos az, hogy föl tudott kelni, és hazament a hordágyával. Ez csak azért kellett, hogy a környezet lássa: valóban megbocsáttattak a bűnei. Hogy ez az ember valóban meggyógyult.

Jézus számára az Istennel való kibékülés a fontos. Annak a falnak az eltűnése, amit a bűn vont közém és Isten közé. Ő az, aki ebben igazán segíteni tud, aki igazán gyógyítani tud. Nemcsak külsőleg, testileg, a felszínen. Hanem onnan egészen belülről, ahol a lényeg lényege van.

Aztán a történet folytatódik. Kimenvén, lát egy vámost, Mátét. A vámosokról tudjuk, hogy hova tartoztak Izrael szemében, mennyire megvetettek voltak. Nem olyan régen olvastam, hogy két állapot volt, ami abban a korban automatikusan kizárt a zsidó hit-közösségből, a népből: a vámos és a prostituált. Nos, ott ül Máté, Lévi, és történik egy csoda. Egy gyógyulás. Csak ez nem olyan látványos. Jézus ránéz, hogy kövess engem, és ő azonnal föláll és elhagyva mindenét, követi. Máté meggyógyult. Pedig nem is kérte. Ez legalább akkora csoda, legalább olyan gyógyulás, mint előtte a béna meggyógyulása.

A találkozásból gyógyulás fakad, a gyógyulásból ünnep, az ünnep szüli a botránnyt. Miért ül le a mesteretek ilyenekkel? Mért ül velük egy asztalhoz? Mért eszik-iszik ilyen kiközösítettekkel? Vámosokkal, utcanőkkel! Ilyenek közé az ember nem megy! Jézus válasza ennek a résznek a központja.

Azért megyek, mert orvos vagyok. Oda megyek, ahol betegek vannak.

Azért megyek, mert az orvos nem válogat. Oda megyek, ahol igénylik a segítségemet.

Azért megyek, mert orvos vagyok, és az a küldetésem, hogy a betegeken segítek. Azokon a betegeken, akik elvesztették Istent, akik belülről betegek. Azért megyek, mert orvos vagyok, és megesett rajtuk a szívem.

Jézus nem a szalon-betegeket keresi, nem azokat, akik között jó lenni, akikkel kellemesen lehet beszélgetni, vitatkozni, akikkel élvezet a gyógyítás. Azok közé megy, akik belülről betegek, a

legszegényebbek, a legelesettebb kivetettek közé. Jézus másképp látja a világot, a dolgokat, mint mi. A legszörnyűbb betegség szemében a bűn. A legszörnyűbb állapot: távol lenni Istentől. Jézus a baj gyökerét látja és tudja orvosolni. Amikor egy pillantásával, egy szavával, szeretetének erejével leomlasztja azokat a falakat, amelyek Isten és ember között épültek. Izrael hivatalos orvosai a papok és írástudók voltak. Hidegek és irgalmatlanok. Látják a betegséget, de elmennek mellette, mert Isten büntetése. Ezért mondja Jézus, hogy nem az egészségeseknek van szükségük az orvosra, hanem a betegeknek. Ennek a résznek a záró mondata az, hogy tanuljátok meg, mit jelent az, hogy irgalmat akarok és nem áldozatot.

Amikor kicsit előbb a házbéliek megbotránkoztak, hogy hogyan beszélhet Jézus bűnbocsánatról, hiszen csak Isten bocsáthatja meg a bűnöket, akkor megkérdezte tőlük, melyik a nagyobb dolog: megbocsátani a bűnöket, vagy azt mondani ennek a bénának, hogy kelj föl és járj? Melyik a nagyobb: a bűnbocsánat, vagy a testi egészség? Egy másik helyen Jézus nagyon-nagyon radikális választ ad erre a kérdésre: ha megbotránkoztat a jobb szemed, vágd ki. Jobb félszemmel bemenni az örökkévalóságba, mint két szemmel a kárhozatba (Mt 5, 29). Nem hiszem, hogy a történelem folyamán tudva és akarva valaki is megtette ezt így. Olyan betegem volt egyszer, aki erre a szentírási részletre hivatkozva levágta a saját kezét, mert kezét fogott az ördöggel. De ez skizofrén beteg volt. Tehát a példa nagyon radikális és Jézus nem azt kívánja, hogy ezt tegyünk. De azt mutatja, hogy mi a fontossági sorrend. Az a fontosabb, hogy lélekben megtaláljuk Istent. Hogy az a bizonyos spirituális sík legyen egészséges.

Van valami, ami értékesebb, mint a testi egészség. Ami értékesebb, mint a makulátlan test. Gondolok arra a 23 éves lányra. Istentől elválasztva lenni rosszabb, mint valamilyen testi betegségben szenvedni. Vajon eléggé gyógyítok-e, ha ügyesen operálok, ha jó diagnózist, terápiát tudok felállítani? Ha kedves, humánus vagyok, eléggé gyógyítok-e? Azt kell megjegyeznünk, hogy akkor gyógyítok eléggé, ha a teljes valójukban hordozom azokat, akik elem kerülnek. Ha másban nem — és ez nem „csak” —, akkor az imáimban, és nem csak azt kérem, hogy gyógyítsd meg őket, Uram, hanem hogy a testüket-lelküket egyaránt, vagy talán még inkább a lelküket és a testüket is. Ha Jézusban élek, és Jézus mögöttem, mint egy sziluett,

minden beteghez odahajol, hogyha legalább egy lépéssel közelebb kerül általam Istenhez, megtapasztal valamit Isten jelenlétéből az, aki a testét rám bízta, akkor több vagyok, mint a pogány orvosok, akkor keresztény orvos vagyok.

Jézust nem tudjuk utolérni. De próbálhatjuk az ő szemével nézni a betegeinket. Nemcsak a testi bajokat, nemcsak a tüneteket, a leleteket, hanem egy kicsit az egész embert. Tudnék-e mondani neki egy szót, ami Isten felé segíti. Eszembe jut esetleg őrála egy történet, egy kép, amit elmondok neki. Vagy elviszek neki egy zsoltárt, hogy amikor viziteltém és magára néztem, ez jutott eszembe. Egy könyvet, és akkor ezt a doktor úr adta vagy a doktornő adta! Egészen más súlya van.

Tanulhatunk tőle, hogy ilyen szemmel is próbáljuk nézni a betegeinket. Hogy az egészség az Istennel való közösség. És a saját életünk váljon olyaná, hogy megjelenjen mögötte Jézus. Amikor körbejárunk egy kórteremben. Amikor fogadjuk betegeinket a rendelőben.

Ez lenne az első gondolat, amit itt szeretnék átadni. Hogy keresztény orvosként lássuk azt, hogy a betegségen túl a bűn, az Istentől való elválasztottság az, ami a legnagyobb baj. Hogy keresztény orvosként dolgozzon bennem az a vágy, még ha tehetetlennek érzem is magam, még ha eszköztelennek érzem is magam, hogy Istenhez közelebb vigyem ezt az embert. Hogyan? Imámban? Beszélgetéssel? Hogy egy kicsit leülök az ágy szélére vagy az ágya mellé? Egy buzdítással? Így leszek az orvos Jézus ikonja, mintája a betegek között.

A történet folytatódik. Egyszer csak jön valaki, és egy zsinagógai előljáró, Jairus házába hívja Jézust, mert nagyon beteg a lánya. Útközben is történik egy gyógyulás, megint csak szinte észrevétlen. Annak az asszonynak a gyógyulása, aki tizenkét éve szenved vérfolyásban. Már mindenét az orvosokra költötte, de nem gyógyult meg. A vérzés, a vér, szintén tisztátalanná tesz a zsidó gondolkodásban. Ez az asszony tizenkét éve nem érinthetett meg senkit anélkül, hogy az ne váljon tisztátalanná. Nem érinthetett meg semmit, hogy az a tárgy ne váljon tisztátalanná. Teljes kizártság a közösségből. Nem is nagyon tudjuk szerintem elképzelni, hogy milyen lehet egy ilyen élet. Jézushoz sem mehet oda nyíltan. Ezért kell titokban megérintenie, mert tudja azt, hogy ha megérinti,

tisztátalanná teszi. Tizenkét évnyi ilyen izoláció után, ilyen elzártság, kizártság után odamerészkedik és megérinti Jézus ruháját. Tudjuk a leírásból, hogy Jézus a tömegben tolongva sodródik, hányan érintik, és ez az egy asszony gyógyul meg közülük. Hányan nyomódtak neki a testének és semmi nem történt. És akkor Jézus megáll, és magához hívja. Azt mondja, hogy a hited meggyógyított téged. Ez a vágy, ami odavitte ezt az asszonyt, volt a gyógyító ereje.

Találkoztam egyszer egy ilyen „vérfolyásos” asszonnyal. Egy kórházban betlehemeztünk. Sok kórtermet végigjártunk, több száz betegnek énekeltünk, és a vége felé egyszer csak odajön hozzám egy asszony, és azt mondja, hogy kérem, segítsen nekem megtalálni Jézust, mert én vallástalan családban nőttem fel, és nem tudom, hol keressem. Annyira szíven ütöttek ezek a szavak, hogy szó szerint így megmaradtak bennem. Kérem, segítsen nekem megtalálni Jézust! Sok százból, akinek aznap énekeltünk, csak ez az egy lépett oda. Jézus ott tud segíteni, ott tud gyógyítani, ahol így tör fel a vágy. Ez önmagában csoda. Abból a sok százból miért pont őt érintette meg? Ez kegyelem. De csak ott tud gyógyítani Jézus is, ahol így tör föl a vágy. A mi dolgunk az, hogy készen legyünk, megszólíthatók legyünk, hogy egyfajta vonzerő áradjon belőlünk, hogy érdemes idejönni. A gyógyulást, a hitet nem mi tudjuk adni. Nagyon megdöbbenő, amikor azt írja az evangélium, hogy Jézus saját hazájában nem is tudott csodát tenni, mert nem volt hitük. Kell a másik részéről is ez a vágy, hogy szeretnék meggyógyulni. De ez a gyógyulás megint sokkal több, mint egy reumatológiai osztályon kezelt beteg számára az, hogy néhány infúzió meg fizioterápiás kezelés után könnyebben mozogva megy haza.

Hadd szerepeljen itt egy közbevetett történet, ahol megint ilyen megdöbbenő mondattal vagy reakcióval találkozunk Jézus részéről. Jól ismert a Beteszda fürdői történet. Ott fekszik a 38 éve béna ember, és Jézus azt kérdezi tőle, akarsz-e meggyógyulni? Elég furcsa kérdés. Hát azért van ott! Egy betegől megkérdezni azt, hogy akar-e meggyógyulni?! Jézusnak megint igaza van, megint az egész embert látja. Valóban vannak, akiknél kérdéses, hogy még ha el is jönnek hozzám, akarnak-e meggyógyulni? Mert a beteg már hozzászokott, szinte egybenőtt a betegségével, az egész életét berendezte rá. Sok mindent talán ezen keresztül kap meg a környezetétől. Törődést, szeretetet. Ismert a pszichológiában a

betegség-előny kifejezés. Kérdés, hogy valóban akar-e meggyógyulni, van-e benne olyan vágy, olyan sóvárgás, mint ebben az asszonyban volt, aki odajött, hogy segítsen nekem megtalálni Jézust? Van-e benne olyan vágy, mint ami a vérfolyásos asszonyban volt, hogy odatülekszem, és valahogy megérintem?

Eszembe jut egy hajléktalan férfi, aki bekerült az OPNI-ba, az addiktológiára. Egészen jól sikerült rendbe tenni. Egész hosszan abbahagyta az ivást, sőt, adtak neki ott munkát: tologatta a betegeket, kísérgette a kertben, volt ellátása, kvártély. Kívülről azt mondanánk, hogy ez az ember végre egyenesbe került, sínre került. Három hónap után mégis visszaköltözött a Déli pályaudvarra. Emberileg mindent megkapott, amit lehetett. De neki valami másra volt vágya. Nem ilyen gyógyulásra. Tény az, hogy nem lehet valakit az akarata ellenére meggyógyítani.

Viszont megtapasztaltam azt is, hogy van olyan fajta megnyugvás, béke, ahol már nem gyógyításra, csak kísérésre van szükség. Hasi sebészetben feküdt az a férfi, akinek a prosztataraákja ráterjedt a végbelére, azt már teljesen elzárta, úgyhogy anus praet kellett készíteni, stomát. Így találkoztam vele. Mondta nekem, hogy prosztataraákja van, az terjedt a végbelére is. Ez okozta a szűkületet. Nincs mit tenni. Megkérdeztem, úgy érzi-e, hogy ez már a célegyenes? Az utolsó szakasz? Azt felelte, hogy igen. Azt mondtam neki, hogy nagy békét és nyugalmat érzek magában. Van-e még valami, amit szeretne elintézni, lezárni? Befejezni itt a földön? Azt felelte, hogy nincs. Készen vagyok. Családom holnap hazavisz, feleségem fog ápolni. — Máig előttem van ennek a férfinak a méltósága, és ennek a percnak a méltósága. Ez az ember halálos beteg volt orvosi szemmel, én mégis azzal jöttem el tőle, hogy „rendben van”, az ápoláson, tüneti terápián túl nincs szüksége orvosi kezelésre.

Eljött Jézus Jairus házához. Előtte már érkezik egy üzenet (ezt csak Lukács mondja el), hogy már meghalt a leány, már ne fáraszd a mestert. Jézus azt mondja, hogy higgy, és minden jóra fordul. A háznál — ez egy apró kis epizód — azt mondja Jézus, hogy nem halt meg, csak alszik. Az evangélium megjegyzi, hogy erre, akik ott álltak, kinevették. Pedig itt is csak arról van szó, hogy Jézus másképp lát, mint mi. Itt is szemléletváltásra van szükségünk. Kinevették, mert nem értették, hogy Jézus számára a halál a kárhozat.

Nem az élet vége, ahogy a zsidók képelték, bár volt fogalmuk arról, hogy talán van feltámadás. Mert Jézus nemcsak a testet látja. Jézus számára az élet az, ha Isten közelében vagyunk. A betegség az, ha távol kerülünk tőle. És a halál az, ha végleg, tehát örökre elvesztettem. A kárhozat. Ezért mondja azt, hogy alszik a lány.

Szemléletváltásra van szükségünk, hogy ne hogy a nevetők közé kerüljünk mi is. És ez segíthet abban is, amikor saját betegeim halálával találkozom. Azt mondják, hogy minél inkább feldolgozatlan egy orvos számára saját halálának a ténye, lehetősége, annál inkább meg fogja viselni betegeinek a halála. Minden halott betegem a saját halálomat is elém hozza. Komoly kutatások mutatják, hogy az orvosok tudatuk mélyén valójában nem nagyon tudnak mit kezdeni a halálukkal. Hárítják, tagadják, vagy valamilyen módon próbálják, amennyire lehet, a saját halálukat félretenni. Annyira visel meg a betegeim halála, amennyire megvisel a saját halálom gondolata. Ha a saját halálom elalvás, hazatérés, célba érkezés, akkor nem égek ki a betegeim halála mentén sem. Jézus itt is másképp lát. A lány csak alszik. Nincs örökre elvágva Istentől, nem halt meg.

A történet folytatódik. Két vak kiabál Jézus után: Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtunk! Két vak, aki lát. Abból a panorámából, abból a körképből egyedül ez a két ember lát. Meglátják a Messiást, és kiáltozva követik Jézust. Odamennek a házba. Hihetetlenül mély szimbólum. Mi is vakon megyünk Jézus után. Keressük őt. Nem arról van szó, hogy a hit automatikusan elintézi mindent. Hogy elég erős hittel imádkozni, és akkor megoldódik minden. Hanem, ha van hitem, akkor látni fogok. Ez az epizód erről szól. Gondoljunk bele, hogy Jézus is igazán nagy hittel, nagy erővel kérte az Atyát a Getszemáni kertben. És az Atya nem változtatta meg a tervét. Van, amikor erősen kérünk valamit, és úgy tűnik, hogy az nem teljesül. Mert Isten valami mélyebbet, nagyobb, fontosabbat lát, mint amire mi képesek vagyunk. És mégis arról van szó, hogy aki hisz, az képes látni. Képes látni azt, ami Jézus szemében a fontos, meglátni a Messiást, meglátni az Atyát. Aki hisz, az képes látni, meglátni az élete értelmét, a tartalmát, a távlatokat.

Sok ilyen beteg jut az eszembe. Akik nagyon elesett, nagyon nyomorult állapotban is tudtak nagyobbat alkotni, mint azok, akik két kézzel, két lábbal léptek az élet küzdőterére. Példaként hadd említsek csak egy cukorbeteg fiút, férfit. Harmincöt éves, a cukorbetegség

következtében megvakult, és abban a kis megyében, ahol lakik, távol Budapeستől, két kis klubot szervezett, egyet a vakoknak, egyet a cukorbetegeknek. Mind a kettőt ő vezeti. És intenzív, értelmes, fontos élete van mások miatt, mások szolgálatában. Nem vált látóvá, de derűs, mosolygós fiatalember lett. Lehet vakon is látni. Sokszor jobban, mint amikor jó a szemünk.

A történet folytatódik. Odahoznak egy némát Jézus elé, és Jézus kiűzi belőle a gonosz lelket, a démont, és amikor a néma megszólal, akkor mellette megszólal a tömeg is. Dicsérték Istent: soha nem láttunk még ilyen dolgokat! Még egy gyógyulás: a tömeg is meggyógyul. Aki felismerte Jézust, aki hangosan dicsőítette Istent, az maga is meggyógyult.

Ez lenne a második gondolata ennek a gondolatsornak. Tulajdonképpen az elsőnek a kifejtése, továbbvitele. Az egészség az élet Isten közelében. A betegség azt jelenti, hogy fal van köztem és Isten között a bűn miatt. És a halál: Isten örök elvesztése. Jézus, aki az egész embert látja, meggyógyítja a testet is. Azért, hogy megjelenítse az egészséget is, ami valójában a hit, a belőle fakadó béke és látás. Nem a testi gyógyulás a cél, bár az anyagi létbe zárt ember erre vágyik a legerősebben.

Még egy utolsó gyógyító epizód. Ez már másutt szerepel az evangéliumban, Lukács evangéliumának a tizenhetedik fejezetében. A tíz leprás története. Szintén jól ismert. Tízen tisztultak meg, és Jézus csak egynek mondja azt, hogy kelj föl, hited meggyógyított. Más fordításban: megmentett téged. Nem mondja az evangélium, hogy a többi visszakarta a vagyonát. De azt mondja, hogy nem gyógyultak meg. Ez megint a jézusi látás, a teljes-ember látás. Az az egy gyógyult meg, aki visszament, és hálát adott Istennek.

Kérdeztem, hogy az extenzor-ín sérült férfi, akiről említést tettem, vajon, ha jól is mozog a keze, meggyógyult-e? Meg lehet-e gyógyítani? A tíz leprás példája azt mutatja, hogy tízből egy ment vissza. Tízből egy gyógyult meg. Még egy olyan végtelen gyógyító mellett is, mint Jézus. Ne akarjuk felülmúlni őt! Lehet, hogy egyszer-e egyszer visszajön valaki. Lehet, hogy százból egy, ezerből egy. De a többi kilencet, kilencvenkilencet, kilencszázkilencvenkilencet is hordozhatom. És kérhetem gyógyulásukat, azt, hogy visszajöjjenek hálát adni Istennek.

Mint katolikus orvosok, mi is elsősorban az emberi test bajaival, fájdalmaival, nyomorúságával állunk szemben. Szakmai tudásunk alapján ezeken igyekszünk segíteni. Nem tévesztve szemünk elől a szélesebb távlatokat: az ember teljességét, akihez hozzátartozik pszichés-szociális és spirituális dimenziója is.

És ezáltal jelenik meg mögöttünk, gyógyító, kezelő, vizsgáló alakunk mögött Jézusnak a sziluettje.

Dr. Egri László

diakónus; kézsebész, lelki gondozó